

Dosarul nr. 3ra-881/18

Prima instanță: Judecătoria Bălți (A. Cerbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Albu, E. Bejenaru și A. Toderaș)

ÎNCHEIERE

18 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea

examinînd admisibilitatea recursului declarat de către Procopciuc Ion și Procopciuc Angela,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Procopciuc împotriva Societății pe Acțiuni „CET-Nord”, intervenient accesoriu Angela Procopciuc cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea de a nu calcula și expedia avizele de plată și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 15 februarie 2018, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „CET-Nord”, casată parțial hotărîrea Judecătoria Bălți din 30 noiembrie 2016, iar în partea casată a fost emisă o nouă hotărîre,

c o n s t a ț ă :

La 23 decembrie 2013, Ion Procopciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „CET-Nord” cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea de a nu calcula și expedia avizele de plată și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor reclamantului a invocat că la 31 septembrie 2013, în adresa sa a parvenit avizul de plată pentru luna septembrie 2013, prin care se impune plata pentru energia termică nefurnizată în sumă de 3111,98 lei, ca datorie ce constituie 20% din suma energiei termice furnizată pe casa nr. 46 din str. Konev mun. Bălți, cu termen de achitare pînă la 31 octombrie 2013.

S-a mai precizat că din anul 2003, proprietarul ap. 20, din str. Konev, nr. 46, mun. Bălți a refuzat furnizarea energiei termice centralizate, fapt confirmat prin actul de deconectare, iar contract pentru prestarea serviciilor de furnizare a energiei termice nu a fost încheiat.

În acest sens, reclamantul a specificat că a instalat în apartamentul vizat centrală autonomă de furnizare a energiei termice pe baze de gaze naturale, astfel apartamentul respectiv nu este aprovizionat cu energie termică de Societatea pe Acțiuni „CET Nord”

Totodată, Ion Procopciuc a menționat că pîrîtul nu a probat faptul că în perioada indicată în avizul de plată, i-a fost furnizată energie termică.

Reclamantul a precizat că dispune de bonuri de plată la Societatea cu

Răspundere Limitată „Bălți Gaz” din care rezultă că în perioada rece octombrie 2012 – aprilie 2013, Ion Procopciuc a achitat de la 1500 la 2500 lei pentru gaze naturale.

S-a specificat că țevile de tranzit sunt izolate și un raport a specialistului precum că s-ar fi furnizat căldură în apartamentul nr. 20 nu este.

Ion Procopciuc a menționat că între el și pîrît nu este încheiat nici un act juridic care ar reglementa situația energiei termice din țevile care tranzitează apartamentul vizat.

Consideră reclamantul că neîncheierea contractului nu duce la obligații reciproce, sau pîrîtul poate să-și strămute țevile în afara locuinței, iar prin avizul de plată care se contestă proprietarul este impus la suportarea unor cheltuieli nejustificate.

La 3 iulie 2015, Procopciuc Ion a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiunea inițială (f.d. 118, 119, vol. I).

Solicită Procopciuc Ion anularea avizului de plată emis de către Societatea pe Acțiuni „CET-Nord” pentru luna septembrie 2013 pe numele lui Procopciuc Ion, pentru apartamentul nr. 20 din str. Conev, nr. 46, mun. Bălți în suma de 3111,98 lei, obligarea Societății pe Acțiuni „Cet-Nord” să nu calculează și nu expediază avizele de plată analogice pentru apartamentul nominalizat și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Bălți din 3 iulie 2015 a fost atrasă în proces Angela Procopciuc în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 119, vol. I).

Prin hotărîrea Judecătoriei Bălți din 30 noiembrie 2016, cererea de chemare în judecată depusă de Ion Procopciuc împotriva Societății pe Acțiuni „CET-Nord”, intervenient accesoriu Angela Procopciuc cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea de a nu calcula și expedia avizele de plată și încasarea cheltuielilor de judecată a fost admisă parțial.

A fost anulat avizul de plată pentru luna septembrie 2013 pe numele lui Ion Procopciuc pe apartamentul nr. 20 de pe strada Conev, nr. 46, mun. Bălți, în sumă de 3111,98 bani.

A fost respinsă pretenția privind obligarea Societății pe Acțiuni „CET-Nord” să nu calculeze și să expedieze pe viitor pe numele lui Ion Procopciuc, pe apartamentul nr. 20 de pe strada Conev, nr. 46. mun. Bălți. avize de plată analogice (f.d. 237, 239-243, vol. I).

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 28 decembrie 2016, Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord” a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărîrii Judecătoriei Bălți din 30 noiembrie 2016, cu emiterea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 15 februarie 2018, a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „CET-Nord”, casată parțial hotărîrea Judecătoriei Bălți din 30 noiembrie 2016, în partea ce ține de anularea avizului de plată pentru luna septembrie 2013 și anularea avizului de plată ca fiind clauză abuzivă ce încalcă drepturile consumatorilor pentru luna septembrie 2013, iar în această parte a fost emisă o nouă hotărîre, prin care au fost respinse cerințele formulate de Ion Procopciuc împotriva Societății pe Acțiuni „Cet-Nord”, intervenient accesoriu Angela Procopciuc, privind anularea avizului de plată pentru luna septembrie 2013 și anularea avizului de plată ca fiind clauză abuzivă ce încalcă drepturile consumatorilor pentru luna septembrie 2013. În rest, hotărîrea primei instanțe a

fost menținută (f.d. 73, 74-91, vol. II).

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță nu a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și incorect a aplicat normele de drept material și procedural, în consecință adoptînd o hotărîre neîntemeiată.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 3 mai 2018, Procopciuc Ion și Procopciuc Angela au contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind încălcate normele de drept procedural.

Recurenții au mai specificat că instanța de apel anulînd hotărîrea instanței de fond nu a soluționat un capăt de cerere și anume ilegalitatea procedurii de emitere a calculelor executate de furnizor care urmau a fi semnate de proprietar și numai după aceea eliberat avizul de plată.

Potrivit art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs menționează că instanța de apel prin scrisoarea din 21 martie 2018, a expediat în adresa părților copia decizie recurate (f.d. 92, vol. II), fiind recepționată de recurenți la 23 martie 2018 (f.d. 94, 104, vol. II).

Prin urmare, Colegiul constată că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

La 4 iunie 2018, în adresa intimaților a fost expediată copia recursului, iar la 10 iulie 2018, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința prin care intimata Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord” a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil.

Examinînd temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor a verificat dacă recursul este formulat de persoana în drept să-l declare, dacă este depus în termen și dacă nu a fost examinat anterior, și a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

Materialele cauzei certifică faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

Audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificînd încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, precum și avînd în vedere poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

Ab initio, în conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. În cazul respectiv, judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

În același context, instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special, de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi auzit (a se vedea, de exemplu, Erfar – Avef v. Grecia, 27 martie 2014, parag. 39 – 40; Lebedinschi v. Republica Moldova, 16 septembrie 2015, parag. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, inter alia, Marc Brauer v. Germania, 1 septembrie 2016, parag. 34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, parag. 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, parag. 28).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În aceeași ordine de idei, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă sunt formulate suficient de clar și urmăresc protejarea interesului părții, dar și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și bunei-administrări a justiției (a se vedea, mutatis mutandis, Benjamin Nersesyan v. Armenia, 19 ianuarie 2010, parag. 22; Erfar – Avef, ibidem, parag. 41, Marc Brauer, ibidem, parag. 35; Miessen, ibidem, parag. 67; Trevisanato v. Italia, 16 decembrie 2016, parag. 36 – 37, Sturm v. Luxemburg, 27 iunie 2017, parag. 36).

Din perspectiva acestor drepturi garantate de Convenția Europeană, completul Colegiului de control judiciar își propune să verifice esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentului referitoare la ilegalitatea deciziei atacate, în

limitele în care au fost formulate, întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acestuia.

În speță, instanța observă că recurenții Procopciuc Ion și Procopciuc Angela au criticat decizia Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2018 în baza articolului 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la articolul 437 alin. (1), lit. f) din același cod.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererii de recurs în raport cu decizia contestată/procedura în ansamblu, reiese în mod cert că recurenții a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat detaliat, în special asupra condițiilor prelevării apelor uzate.

Pe baza celor prezentate, completul Colegiului constată că observațiile lui Procopciuc Ion și Procopciuc Angela nu dezvăluie nici o aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Prin urmare, temeiurile inserate în recurs nu pot fi calificate ca esențiale și nu ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea acestuia spre examinarea în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. În mod corespunzător, punctele de vedere al recurentului nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în consecință, recursul dedus judecății nu corespunde condiției de a fi „efectiv” (a se vedea, de exemplu, Petrovic v. Luxemburg, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, Sturm v. Luxemburg, ibidem, parag. 32).

Din aceste raționamente, instanța de judecată reține existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare situație, conjunctura stabilită mai sus confirmă lipsa unui formalism excesiv și respectarea unui raport rezonabil de proporționalitate dintre scopul urmărit și mijloacele folosite, iar, în opinia instanței, însăși substanța dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de art. 6 parag. 1 din Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, inter alia, Helle v. Finlanda, 19 decembrie 1997, parag. 55; Latourniere v. Franța, 10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen v. Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în prezenta cauză (a se vedea, mutatis mutandis, Kukkonen v. Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Benjamin Nersesyanyan, ibidem, parag. 23 – 24; Akaki Tchaghiashvili, ibidem, parag. 34 sau Papaioannou v. Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Procopciuc Ion și Procopciuc Angela

nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune

Recursul declarat de către Procopciuc Ion și Procopciuc Angela se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Iuliana Oprea